ABONNEMENTS

Indochine		Union postale	
Un an.....	6 $ 00	Un an....	10 $ 00
Six mois...	5 00	Six mois..	6 00

Annonces Légales
0 $ 50 la ligne de 6 points sur justifications de 3 colonnes quelle que soit la page

Annonces Commerciales
En traité à forfait

Dông-Pháp Thời-Báo

NAM THỨ TƯ SỐ 401
Ngày thứ sáu
26 Février 1926

Tổng-lý : NGUYỄN-KIM-ĐÍNH
Chủ-bút : NAM-KIỀU

Le Courrier Indochinois

東法時報

MỘT TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN, NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

BẢN QUÁN
186, đường d'Espagne
SAIGON
Dây thép nói (Téléphone)
Số 224

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 4778

GIÁ BÁN

Đông-Pháp		Ngoại-Quốc	
Một năm...	6 $ 00	Một năm...	10 $ 00
Nửa năm...	5 00	Nửa năm...	6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat gửi theo đề tên
M. NGUYỄN-KIM-ĐÍNH
Bưu biếu về việc buôn bán hay là việc gì cần thương nghị trước

1925

XIII

Ngoài ra việc để khán chánh trị và việc rối loạn ở Tiểu A-tế-á ta cũng nên xét qua cái tình-hình nước Thổ ngày nay và coi chánh-phủ Angora đối với vấn đề Moussoul ra thế nào. Xét về tình-hình của nước Thổ trong năm 1925, xem ra đã có hơn mấy năm trước nhiều. Cái chủ-nghĩa : « Nước Thổ của người Thổ » ông Mustapha Kemal đã xướng lên, dân Thổ đều đem lòng thờ phụng: Cái tấm lòng yêu nước của ông Mustapha Kemal trong lúc nước Thổ sắp mất vào tay người Anh năm 1919 là cái tấm lòng của quốc-dân Thổ trong năm 1925. Dân Thổ đã có tấm lòng yêu nước Thổ thì phải giữ dìn cho nước Thổ được hoàn toàn độc-lập, phải giữ các nơi yếu địa, phải chỉnh đốn binh-bị, phải khai-phóng phụ nữ, phải cải hiến-pháp, phải phá hủ tục để dìu dắc lẫy nhau bước lên con đường văn-minh, thoát ra ngoài vòng nô-lệ đời đời kiếp kiếp ; muốn giữ lấy danh giá của dân Thổ-nhĩ-kỳ là một dân tộc rất hùng dõng rất can đảm đã vùng vẫy cùng Đông Âu Tây-Á thì phải giành cho được đất Moussoul là nơi người Anh đã nhâm làm nơi căn-cứ cho việc xâm lấn toàn bán-đảo Tiểu Á-tế-á sau nầy. Cũng vì nguyên do như thế cho nên hơn hai năm nay Chánh-phủ Angora không chịu nhượng bộ cho chánh-phủ Anh.

Chánh-phủ Anh muốn chiếm đất Moussoul là có ý nom dòm nước Ba-tư, nước Afganistan chiếm lấy nơi căn-cứ trú-quân ngăn giữ quân Nga quân Thổ không lọt xuống Ấn-độ rồi dòm qua con đường sông Suez quan sát những sự động tịnh của các chiến-thuyền ngoại-quốc đỗ về mặt Ấn-độ-dương và Thái-bình-dương, chiếm các mỏ dầu lửa cung cấp cho chiến-thuyền thương-thuyền của đại đế-quốc cất ngăn dây liên lạc của các giống dân thuộc về đạo Hồi-hồi ở Tiểu-Á, phá tan cái hy-vọng của Mustapha Kemal ở Thổ-nhĩ-kỳ và bọn anh em Ali ở Bắc Phi-châu. Nghĩa là ngăn trở không cho các nước thuộc về đạo Hồi-hồi hiệp nhứt lập nên một đại đế-quốc lấy nước Thổ-nhĩ-kỳ làm nơi trung tâm vậy.

Cũng vì quyền-lợi mà hai bên cứ dùng dằng mãi, đất Moussoul chưa biết về bên nào. Bên nước Anh thì nói rằng : dân ở Moussoul là một giống dân còn ngu dốt kém hèn, không đủ sức khai thác tài nguyên sẵng vật trong đất nước mình thì phải nên giao lại cho người có đủ tài lực ra gánh vác lấy, ra đảm đương lấy những việc khai mỏ vớ rừng để vớt lấy những của cải thiên nhiên của Tạo-vật đã phú cho loài người. Người có tài lực ra quản-lý tài sẵng ở đất Mussoul để bảo tồn cho nhân loại sau nầy tức là người Anh. Người Thổ phải nên nhường lại cho người Anh là phải. Dân Thổ thì không nói thế, họ nói rằng : Đất Moussoul là một miền đất đã thấm không biết bao nhiêu máu của giống Thổ, giống Kurdes, giống Arập, giống Do-thái trong bảy thế-kỷ nay (từ hồi thập tam thế kỷ đến nhị thập thế kỷ) là một miếng đất của ông cha các dân tộc ấy chiếm lãnh và di truyền lại cho con cháu họ được tự-do hoành hành và quản-lý lấy.

Những của chôn của nổi trong miền đất của ông cha họ đã vở vạt ra, ngày nay họ chưa đủ vật liệu để đào vớt lên thì ngày sau con cháu họ khai-thác lấy không cần gì đến người Anh là một giống người ở Tây-Âu chưa từng đổ một giọt mồ hôi, chưa từng đổ một giọt máu trên miếng đất Moussoul bao giờ. Vả lại giống dân Thổ dân Kurdes cũng là một giống dân có một đoạn lịch-sử rất vẻ vang, có một nền tôn-giáo rất bền chặc không đến nỗi như bọn mọi kia chôn đắm trong vòng vật-dục mà quên hết lẽ sanh tồn, không tự-quyết được việc sáp nhập vào nước Thổ, hoặc việc nội-thuộc vào nước Anh. Lòng ước-vọng của dân Thổ là đất Moussoul phải ở dưới quyền chánh-trị của chánh-phủ Angora, chỉ nguyện của người Thổ là « đất của người Thổ thì người Thổ ở » không ai được chiếm đoạt lấy. Nay nước Anh mượn tiếng nhân-đạo bác-ái kéo quân đến đóng ở đất Moussoul chính là nước Anh lấy võ lực chiếm đoạt lấy đất người, Chánh-phủ Thổ-nhĩ-kỳ phải thay mặt cho quốc-dân Thổ ở đất Moussoul yêu cầu hội Vạn-quốc xét xử kỳ cho đến công lý mới thôi.

Chánh-phủ Angora yêu cầu hội Vạn-quốc là những tưởng rằng công-lý sẽ thắng được cường-quyền nhưng Vạn-quốc xét hơn một năm trời mà vấn-đề Moussoul vẫn chưa giải quyết xong. Hội-đồng điều tra thì thuận giao đất Moussoul cho nước Thổ quản-trị mà nước Anh thì muốn cho đất Moussoul về nước Anh thành ra việc điều tra lại là việc bỏ, mà đất Moussoul vẫn còn ở dưới quyền ủy-nhiệm nước Anh. Hội Vạn-quốc lại là hửu-danh mà vô thiệt : vì lẽ lái đều do nơi Chánh-phủ Londres (Anh) cầm cá. Nước Thổ thấy việc yêu cầu của Chánh-phủ mình không hiệu nghiệm, hội Vạn-quốc không đủ thế lực giải quyết các vấn-đề khó khăn ấy, cực chẳng đã phải động binh gom lại quanh các yếu địa để mượng võ lực giải quyết vấn-đề nầy họa may có nên chăng? Các đại-sứ Thổ-nhĩ-kỳ ở Paris, ở Bruxelle đều tuyên bố rằng : hội Vạn-quốc phân xử thế nào mặc dầu Chánh-phủ Angora cũng yêu cầu lấy phần chánh-trị ở đất Moussoul mà thôi. Nghe đâu 66.000 người Thổ, 450.000 người Kurdes, 80.000 người A-rập cũng đều đồng tình với Chánh-phủ Angora và Mỹ Nhựt cũng giúp ngầm nước Thổ để mong có phần biệt đãi về việc khai mỏ dầu ở đất Moussoul. Về phần nước Pháp thì Chánh-phủ Anh đã hứa trước rằng sẽ cho dự một phần về việc khai mỏ cho nên giả lơ đứng ngoài vòng để xem thời thế mà thôi. Vấn đề nầy chưa giải quyết xong là do ba cái tánh chất của ba giống người đang xung đột nhau. Ba tánh chất ấy tức là lòng tham lam vô độ của người Anh, tánh khẩn khái của người Thổ, và lòng duy-lợi của người Mỹ vậy. Nếu người Anh biết đem lời dịu ngọt mà phân giải với người Thổ chia một phần mỏ cho người Mỹ thì tất nhiên nước Anh sẽ được lợi to. Trong hòn ước Anh-Thổ sau nầy tương bao giờ cũng phải có câu : nước Anh phải chịu cam đoan để cho nước Thổ được toàn-toàn độc-lập trên miền Tiểu-Á và không được can dự đến nội-chính nước ấy thì họa may vấn-đề Moussoul mới giải quyết xong.

(Còn nữa)

T. T.

VĂN UYỂN

GỞI CỤ PHAN-BỘI-CHÂU

Phan-bội-Châu ! Phan-bội-Châu !
Ngồi chờ dân bỗ hỏi còn lâu.
Quốc-hồn kêu gọi miền Nam-lục,
Cách mạng phong chào khắp Á-Âu.
Hai chục triệu dân say dưới gót,
Một ngày thâm nặng kiếp trận đầu.
Mài gươm chi-sĩ bao giờ bén ?
Cá chậu chim lồng thẹn tóc râu !

Trang-Tử.

THƠ MỪNG ÔNG PHAN-BỘI-CHÂU

Tiếng sét vang lừng đã bấy nay,
Trời nào nỡ để hại người ngay.
Lòng son vẫn giữ con ly-loạn,
Vận kiếm khôn lường sự rủi may.
Nước biếc non xanh còn gặp mặt,
Gian vàng dạ sắt vẫn không lay.
Tấm lòng yêu nước ai là chẳng
Hướng đạo kia ai qui lắm thay !

Cẩm-Sơn.

MỪNG CỤ PHAN-BỘI-CHÂU

Trải bước phong trần khắp Á Âu,
Chơn trời góc biển bấy nhiêu lâu
Lòng son những nặng tình non-nước,
Đầu bạc nào e cuộc bể dâu.
Cảnh tỉnh anh em cùng một giống.
Vẫy vùng bút mực với năm châu.
Hiếc thân yêu nước nay về nước,
Cứ giữ cho toàn tiếng bội-Châu.

Trần-văn Kính.

HỌA BÀI
MỪNG CỤ PHAN-BỘI-CHÂU

Việt nam ái-quốc đỗ minh ông,
Một tiếng cho nên tả mấy động.
Tay trúng lo toan xây vũ trụ,
Gan vàng vững chải gánh non sông
Một niềm nghĩa vụ đành ghi dạ,
Hai chữ công tâm phải tạc lòng.
Cái nợ tan bông mong trả sạch;
Khuyên nhau khỏi phụ giống tiên-long.

Hoàng-quang-Hương.
(T. N. D. B.)

VĂN XUÔI

Lời ký trong ba ngày Tết

(Tiếp theo)

Câu là bài :

Vào viếng lăng xưa bất chạnh lòng,
Chạnh lòng nhớ tới Lê công.
Sân thao ba lược phò chúa Nguyễn.
Phá lũy nghiêng thành đánh Tây-sơn.
Gươm rút vô tội loàn xếp giáp,
Ngọn cờ reo thảo-khấu kinh hồn
Trung như thổ hiến-bách nhơn vậy.
Hương một nắm bèn xin cảm chứng

Câu là bài ;

Đục phá xông tên công lũ nghịch
Mọi nơi đều khen quan Thượng tài
Nết tiếng trung-thần trong bốn bể
Châu trời hồn vẫn còn linh.
Miếu-võ đông đầy nhiều kẻ đến.
Hương-đăng mà mịt tỏa thành mây.
Khăn-vái hàng ngày thế tặng khen
Ấy hồn hiển-hách quang thượng tưởng

Câu là bài :

Lô tương tại lăng sắc phục còn,
Công-tiện vừa rồng (1) chức tự non
Miếu-võ khôn mòn thêm rợi dân,
Tạ chúng đủ tròn cả việc tròn.

Câu những câu đề như :

Ba giờ chiều (1) đến viếng lăng ông,
Thấy trên mộ đầy những bông.

Câu là câu :

Nước Nam cần nước Nam nhà cũ,
Núi Việt (1) hãy còn núi Việt xưa.

Lại thấy một bài câu đề vô đó nhan đề là « kiêu cảnh hoài tình » làm theo lối « thuận-nghịch-độc » tôi cũng không tiếc gì mà không chép vô đây để hiến các ngài một áng văn chương thiệt là « kiệt tác » và có kiệp với cái cảnh « oai nghiêm » ở trước đền của đức Lê Tả-quân, nguyên văn như sau nầy :

Trông màng mặt ủ lá vàng rương,
Rằng rằng tơ rao khúc đoạn-trường.
Vẫn vẻ hơi đờn nghe riu-rít,
Vẫn vật hơi quyên tiếng đau thương.

Chư độc-giả đọc xong bài thơ nầy thử ngẫm coi có ăn-nhập chi với câu chuyện ông Lê Tả-quân không ? Có phải là bài thơ nên để ở trước Lăng ông Lê Tả-quân không? Châu ôi ! Đọc hết bấy nhiêu bài thơ, chư độc-giả chắc cũng đoán biết cho hai đứa tôi đã cả điết tai, nghẹt cả mũi, chịu khó biên-chép ra đây để hiến cho chư độc giả thưởng-thức « một áng văn-chương » và giới-thiệu cho chư độc giả « một hạng tri nhân » có lẽ cũng là một món quà ít có vậy.

Ngoài những bài thơ « đặc-biệt » của những khách làng thơ « đặc-biệt » ấy ra thì cũng có một ít bài nữa có thể gọi là biết lẽ lối làm thơ, nghĩa là không thất niêm, không thất luật, không lạc vận, không thiếu câu, không thiếu chữ mà thôi, còn như hay dở thế nào thì không dám chắc, vì cũng không phải câu chuyện bình-phẩm của kẻ đi chơi phiếm nầy! ...

Vậy cũng xin lục đăng ít bài ra đây để hiến cùng chư độc-giả,

Như bài :

Mùa xuân Giáp tý rằng lăng ông,
Thấy miếu xem qua chạnh tấm lòng.
Trung-nghĩa bia xanh còn tại đó,
Mộng hồn tơ tưởng khách non sông.

Câu là bài :

Đây lăng kia miếu kính-sùng ông.
Trông thấy cảnh càng nhớ những công.
Thành đã đỏ xong nền tuấn kiệt
Nước nghiêng nâng nổi đứng anh-hùng.
Thit-xương dầu lấp nơi bàn đá
Tên tuổi vẫn còn giữa núi-sông
Rỗ mặt cột-rương lôi nước Việt,
Làm gương con cháu giống tiên-rồng

Còn nữa

Bài thơ của ông Phan-bội-Châu gởi cho ông luật sự Bona

Ông Phan vừa rồi có gởi một bài thơ cho ông Trạng-sư Bona là người đã cãi giúp cho ông ở kỳ Tòa án đại hình Hanoi vừa rồi, cứ như trong bài thơ ấy thì ông Phan được tha là thần công-lý tha cho, chớ chẳng phải ai tha cho, mà ông tạ ơn công là tạ ơn thần công-lý, chớ chẳng phải tạ ơn ông Bona, đồng bào ta cũng nên biết như thế.

Bổn-báo xin trích đăng nguyên ấn bằng chữ Hán của ông Phan, và bổn diễn nôm đã đăng ở báo Khai-hóa ra sau đây.

NGUYÊN BỔN CHỮ HÁN

« Thế giới hữu thần viết công-lý.
« Thần chi oai quyền vô giữ tỉ.
« Đao thương kiếm pháo la như sơn,
« Vọng kiêu thần phong sắc nhiên tự.
« Phụng thần sứ mạng tự Tây lai,
« Hữu pháp-học-gia biện hộ sĩ.
« Bút vi lôi điện, từ vi phong,
« Nhân như thái dương khẩu như hải.
« Việt-Nam tội nhơn Phan-bội-Châu.
« Cường quyền chi địch thần chi tử,
« Thần ngộ kỳ tử ư ngục trung.
« Tâm vị chi sĩ lệ vị trụy,
« Thân vị dư hữu Bô-na (Bona) quân.
« Quân hành ngã quyền thế ngã ý,
« Cứu ngã ái-tử nội ngã chủng.
« Phát ngã thần quang tô kỳ tứ,
« Bona đắc lịnh hân nhiên vãng.
« Đình thân nhương tí pháp-đình thượng.
« Vạn nhân toàn thủ công lý môn,
« Tích-lịch nhứt thính chúng đởm tráng.
« Thử thanh hà thanh công lý thanh,
« Nhứt xướng vạn họa oanh oanh oanh
« Thanh tự Bô quân khẩu trung xuất
« Khoảnh khắc tiêu biến Đông kinh thành.
« Thần oai đại dương công lý hiển,
« Tử nhân tái đắc hồn phách anh.
« Thần hồ ! thần hồ ! công lý thần !
« Đ i-biểu thần duy Bô-na quân.
« Mộc thần hơn-quang bái thần tử,
« Khởi dân Bội-Châu chi nhứt thân.

DIỄN NÔM

Thế-giới có vị thần công-lý,
Oai quyền của thần ai dám vì.
Gươm máo súng ống chất như núi,
Trông thấy bóng thần cũng mất vía.
Phụng mạng sứ thần từ Tây sang.
Có nhà luật khoa chân bác sĩ.
Bút tây sấm chớp, lời lẫy gió ;
Miệng như thái dương, miệng như bể.
Bội-Châu giống Việt, hạng tội nhơn,
Địch chung cường quyền, con riêng thân.
Thần chợt gặp con chốn địa ngục,
Nước mắt chan chứa, lòng bồn khoăn.
Thần kịp gọi bạn nào Bô-na,
Bác thay quyền ta thế ý ta.
Đoái thương con yếu (1) giúp nòi giống,
Cứu lấy tử mạng trong ngục ra.
Bạn được lịnh Thần hầm hở đi,
Giơ tay đứng sừng trường Pháp-đình.
Mọi người chạm trán cửa công lý,
Hầm lên một tiếng vang thần oai,
Tiếng ấy là tiếng chi chi đấy ?
Hai chữ công lý oanh liệt thay !
Miệng bác Bô-na mới cất tiếng.
Chạy khắp Đông-kinh mau như bay.
Lưỡi thần thét ra lửa công lý.
Chiếu vào người chết sống lại ngay,
Thần ơi : thần ơi : công lý ơi !!
Đại biểu Bona chớ là ai ?
Núp dưới bóng thần ơn huệ ;
Há những một mình Bội-Châu thôi.

(1) Con yêu của vị thần công lý.

Bức thơ gởi cho ông Phan-châu-Trinh

Huế, Le 11 Février 1926.

Thưa ông,

Dân Việt-Nam ta ngủ say trong giấc đêm giài, bây giờ đã đến hồi gần sáng, chính là hồi cần phải thức dậy, lẽ bỏ tánh u-mê mà tỉnh táo con người ra. Muốn cho mấy mươi triệu con nhà Việt-Nam đều tỉnh dậy cả, cần phải có mấy tay thao khuyn tích sớm để hô-hoán cho, thì mới có thể tỉnh-táo cả được

Chúng tôi biết tiếng ông đã lâu ; chủ-nghĩa của ông cốt là « Dem công-lý đối-đãi với cường-quyền, lấy tự-do trừng-trị thói nô lệ », Chúng tôi cũng một tấm lòng như vậy, nên có ý hâm-mộ ông.

Ông về ở Nam-kỳ lâu nay, chưa muốn ra ngoài nầy, chúng tôi cũng đã biểu rằng : đường đi nước bước của ông cẩn-thận lắm, tuy con đường thiên-lý vẫn là xa, song không muốn đi tới nơi, ông cái muốn đi được bước nào thì chắc-chắn bước nấy là hơn. Vả lại trong khi ông đứng dậy đi trên con đường nầy, Ông chỉ tin cậy vào cái sức trong mình ông, chớ không muốn sức kỏ khác. Tính cách của ông như thế vẫn tốt thật, hay thật ; song chúng tôi thiết nghĩ rằng : phàm việc gì, có kẻ xướng cần phải có người họa, có người nói cần phải có kẻ nghe; nếu trên con đường thiên-lý nầy, ông đứng lên đi, chúng tôi cũng đi vào một con đường ấy, vui chân nhẹ bước, có lẽ đi tới càng mau. Nếu ông định bước ra đi, thì lúc nầy là ngày lành tháng tốt, đồ hành-trang, hạng vật-dụng, chúng tôi về cũng ông mà liệu-lý cho được như ý mọi đường.

Ông nghĩ sao nào, xin trả lời cho chúng tôi biết.

Nay kính phụng.

Nguyễn-đình-Ngân,	Ng. qui-Phẩm
Huỳnh-Dư,	Ng. hữu-Thí,
Trần-đình-Nam,	Lê-đức-Kim,
Phạm-khắc Hoè,	Phan-văn-Hỷ, (II)
Tăng-Dụo	Ng. khoa Tô,
Thân-trọng Khôi,	Thanh-Nguyên st Đạm-Phương,

Về việc tiền hành ông Monin

Theo như bổn-báo đã đăng ở trong hai số báo đã qua, tiệc rượu tiền hành ông Monin đã nhứt định là ngày thứ bảy 27 Février 1926 đúng 8 giờ rưỡi tối. Tiệc thiết lập ở tại một miếng ở đất trống của bà sương-phụ Đốc-phủ Tài có lòng tốt cho bàn hội mượng tại đường Lanxarotte (đường d'Arfeuilles nối dài). Ai muốn dự tiệc xin đến tại Nhà hàng *Nam kin* môn bài 11, 18 đường Lefèbvre Saigon mà đóng 2 $ để lãnh giấy cắt dự tiệc.

Độc-giả diễn-đàn

Hiệp-lực hội hay là Tương-Trợ hội (société coopérative) chớ không phải Độc-quyền chuyên-chế hội

Tiếp theo

Cái « Hội hiệp lực các nhà có thông lên nước-mắm trong tỉnh Bình-Thuận » đây là thuộc về hội để chung sẵng vật đã tạo thành mà bán (coopérative de vente des produits fabriqués).

Tại Pháp quốc đến ngày 1er Janvier 1911, thì đã có đặng 484 Hội hiệp-lực thứ ấy, và số hội viên đặng 19.000 người. Tới ngày nay số ấy đã tăng thêm nhiều rồi.

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Văn Dương

Tôi trộm nghe rằng có một ông Langsa có thùng-lều nước-mắm tại Mũi né, khuyên nhủ và giúp sức cho các nhà Annam có thùng-lều trong tỉnh Bình-thuận lập nên hội hiệp-lực này. Lại nghe Hội nầy lập theo kiểu hội « hiệp-lực các nhà trồng nho tại Marôtxêa (Maroussan) thuộc tỉnh Hêrôn (Hérault) bên nước Pháp.

Cũng như các nhà trồng nho làm rượu ở Maroussan trong mấy năm trước lập ra hội ấy, mấy nhà Annam có thùng-lều nước-mắm trong tỉnh Bình-Thuận trong mấy năm nay bị các nhà mua sỉ nước mắm trong Nam-kỳ làm trung gian (phần nhiều là khách-trú) kiếm chế quá lẻ làm nhiều đều khổ sở cho người tạo thành nước mắm quá, đặng hạ giá nước mắm đến đổi làm cho bọn nầy bán sục giá lấy không đủ vốn, phải bị lỗ lã nhiều, làm không đủ nuôi miệng và nuôi vợ con.

Khi các nhà tạo thành nước-mắm chở nước mắm mình đến Saigon rồi, thì không còn quyền gì nữa, chỉ phải do nơi người mua sỉ nước-mắm tự-quyền muốn định giá nào cũng phải chịu, bằng chẳng chịu thì một phải chở hàng mình về, hai phải ở đó mà đợi. Mà chở về, thì nhằm lúc nghịch gió ghe không đi đặng, bằng ở đó mà đợi thêm gia, thì tốn hao nhiều lắm, dầu có bán thêm đặng chút ít, bỏ qua cũng không đủ sở tốn. Hai bữa nhiều khi chủ chưa nói rằng nước mắm kỳ trước thối nhiều lắm, phải chám vô cho đủ, nhược bằng chẳng chịu chám thêm thì người không chịu mua.

Những người chở nước-mắm Bình-Thuận vô Saigon bán cho đầu nậu bị hại chẳng khác gì mấy người điền-chủ trong lục châu chở lúa đến Saigon-Cholon mà bán cho khách-trú; chở đến đó rồi thì quyền về tay người mua định giá, chớ không phải về người bán định.

Vì muốn cho khỏi cái hại ấy, nếu các nhà có thùng lều nước-mắm trong tỉnh Bình-Thuận mới nghe lời khuyên bảo hữu ích của ông Chủ-sự thương-chánh ở Mũi né, định lập hội Hiệp-lực để chung nước mắm mà bán. Chủ ý hội nầy chẳng phải lập ra đặng mà làng giá nước-mắm lên quá lẽ làm hại cho dân chúng, chỉ có một điều là lo cho thoát khỏi tay kẻ trung-gian kiếm chế mà thôi. Mục-đích của hội ấy chắc rõ như vậy, vì tôi nghe Hội ấy cũng có mời các nhà trữ nước-mắm trong Nam-kỳ đến tại nhà hội Liên-Thành tại Khánh-hội mà bàn luận về sự lập hội Hiệp-lực và việc buôn bán nước-mắm. Song nghe rằ tại mấy nhà trữ nước-mắm lâu nay tại Saigon Cholon sợ mất lợi nhiều và sợ mất quyền kiếm chế, nên ý không muốn cho hội nầy tác thành.

Hội nầy lập ra còn đặng một cái lợi khác nữa có ích cho dân Annam lắm; là khỏi bị các nhà sở tư bổn lớn lập cuộc Độc-chuyên quyền làm và bán nước-mắm trong xứ Đông Pháp nầy. Nếu những người có thùng-lều nước-mắm không chung lưng đâu cật lại mà lập nên hội Hiệp-lực, thì tự-nhiên yếu sức không đủ vốn mà làm ắt phải bị Hội có tư bổn lớn làm tiêu diệt nét (cũng như cá nhỏ bị cá lớn ăn nết), rồi chẳng bao lâu Hội lớn ấy thâu hết thùng-lều nhỏ về tay tự nhiên lập thành cuộc Độc-chuyên-quyền (monopole) làm và bán nước mắm. Đến ngày ấy hội lớn đó muốn định giá mấy thì định, không còn ai tranh-giành nữa. Bán cao giá chừng nào thì hại cho dân Annam thêm chừng nầy.

Ngày nay các nhà Annam có thùng lều lập thành hội hiệp-lực rồi, không còn sợ cái hại ấy nữa, vì nếu có hội tư bổn lớn nào đến Bình thuận mà làm nước-mắm, cũng không thể nào làm tiêu diệt hội đó đặng.

Vậy dân mới khỏi cái hại độc-chuyên quyền làm và bán nước-mắm trong xứ nầy! Tôi nói đến cái hại nầy là vì nghe có một cái hội tư bổn lớn kia dá định đến Bình-thuận mà làm nước-mắm đặng bán trong Namkỳ.

« Hội hiệp lực các nhà có thùng-lều nước-mắm trong tỉnh Bình-thuận » không có vốn bao nhiêu, vì nước mắm của nhà ai cứ làm riêng nhà nấy rồi mới đem để chung lại một chỗ đặng chở vô Saigon mà bán. Hễ làm đặng nhiều thì bán nhiều, làm đặng ít thì bán ít; bán nhiều thì chia lời nhiều, bán ít thì chia lời ít.

Hội ấy có thể lập ra một sở « thiệt nghiệm suy cứu » (Laboratoire d'analyse) để xét nước mắm của hội làm bán như vậy thì các nhà có thùng lều không còn bị cái hại bán bẻ nước mắm nữa.

***

Tôi xét chí lý, « thì Hội hiệp-lực các nhà Annam có thùng-lều nước-mắm trong tỉnh Bình-thuận », lập ra đặng, thì có ích cho các nhà làm nước-mắm lắm mà không hại cho dân dùng nước mắm; chỉ có làm thất lợi cho bọn trung-gian có tủi tham không đáy mà thôi.

Sự lập hội ấy là một cái gương tốt để cho các nhà nông-nghiệp trong xứ Đông-Pháp ta, nhứt là xứ Nam-kỳ do theo đó mà kiếm phương thế để trừ cái hại trung gian trong cuộc thương mãi. Trong các cuộc thương mãi khác cũng vậy, người trung-gian luôn luôn thủ lợi nhiều hơn người tạo thành.

Nếu có trừ đặng mối trung-gian, thì người tạo thành đặng lợi thêm một ít mà hàng hóa lại cũng đặng rẻ giá hơn một ít.

Tôi xin ông Chủ bút Lê hoàng Mưu và các độc giả xét kỹ lại coi tôi luận vậy có phải chăng. Như các ông đồng ý kiến với tôi, xin hiệp cùng tôi mà mừng giùm cho « Hội hiệp-lực các nhà Annam có thùng-lều nước-mắm trong tỉnh Bình-thuận », và chúc cho hội ấy tác thành càng đặng tấn phát thêm.

Nên thì cả nước đặng cùng vui!

LÊ-QUANG LIÊM dit Bảy.

Hai cuốn sách nên mua

Những tin tức và du-luận về ông Phan-bội-Châu.

Giá bán mỗi cuốn 0$15

Thanh-khí lẻ hàng

Giá bán mỗi cuốn 0$10

Hãy gởi thơ cho M. Trần-huy-Liệu Đông pháp Thời-báo Saigon.

Cùng các ngài mua cuốn việc ông Phan-bội-Châu

Cuốn sách nầy vừa xuất bản trong 11 ngày, mà bán ra đã không còn một cuốn, ai thấy vậy chẳng mừng thầm cho quốc dân ta ngày nay đã sốt sắng muốn nghe biết đến công việc của một nhà ái-sĩ có quan hệ với nước nhà. Vậy mà lạ sao? Lạ sao?? Các ngài nhận được sách rồi không thấy gởi tiền trả??? Tôi không muốn gởi contre remboursement vì sở tốn hao cho các ngài, nên chỉ gởi lối impromé recommandé rồi lại gởi kèm theo một cái thơ nữa, tự hồ đến nay mới có một số ít ngài sốt sắng gởi tiền ngay cho, còn phần nhiều ngài vẫn không thấy tin-tức gì cả là có gì vậy? Cuốn sách ra trải qua hai nhà in, sự tốn-hao thế nào chắc các ngài đã lượng biết, lại sách giày 48 trang, giá bán 0$20 là giá rất rẻ, coi đó đủ biết người in ra không phải vị lợi, vậy có lẻ nào người đã biết đọc đến cuốn « Phan-bội-Châu » mà còn có những cái thái độ « vô tình » làm vậy? Nếu đã phải viết thơ nhắc các ngài nào đó một lần nữa thì thật là phiền lắm. Vậy xin ngài nào đã cầm cuốn Phan bội Châu, đọc truyện cụ Phan-bội-Châu, thì xin nhớ rằng mình đã gởi tiền trả cho người in sách Phan bội-Châu chưa? Tôi thấy vậy mà buồn, không phải buồn vì mất vốn, chỉ buồn cho cái thói « vô tình » của phần nhiều người mình.

Cuốn Phan-bội-Châu tiếp theo thứ nhì chỉ vì lẻ ấy mà chưa dám in ra, vậy ngài nào muốn đứng lên in cuốn sách đó, tôi xin nhượng bản quyền mà không lấy tiền, chỉ xin đến nơi báo quán thương lượng tôi sẽ cho cả bản thảo cuốn thứ nhì mà xuất bản, để tỏ ra rằng tôi chỉ muốn truyền bá cái câu chuyện cụ Phan-bội Châu cho nhiều người biết mà thôi, chớ chẳng phải vị lợi riêng, mà sao một món tiền rất nhỏ mọn như vậy các ngài không để lòng sốt sắng cho.

Trần-huy-Liệu

Thơ tín

Càng M. Phan-Thị Giarai

Xin ông cần cho biết tên anh Xã và viên Trợ-tháo mà ông nói ở bài: câu chuyện nơi Union Annamite » đó là ai?

D. H.

Kinh-Sám-Hối

Tiếp theo

Thêm liều mạng bậng toan đồ tội,
Cho người hiểu chịu lỗi vương mang.
Khi bỏn lìa khỏi Trần-gian,
Tá ra ngạ-quỉ cơ hàng khổ thân.
Đời nhiều kẻ khi Thần thị Thánh.
Ám-muội lòng tánh hạnh gỗ-ganh,
Thấy ai làm phải làm lành,
Siểm gièm cho đặng khoe danh của mình,
Lại còn có tánh tính hiểm độc.
Xúi phân chia thân tộc ruột-rà,
Làm cho chồng vợ lìa xa.
Cả đời nghiệt bảo oan gia chẳng rời,
Muốn tránh đặng khỏi làm tội quỉ,
Lành kẻ tà chẳng khá nên gần.
Thì tiền, thì bạc chắn bần,
Người đau thì thuốc Thánh Thần phước ban.
Đêm thanh vắng chớ toan mưu đối,
Xui trẻ thơ làm lỗi ngỗ-ngang.
Ăm-Đài gông trói sẵn sàng,
Chờ khi thác xuống cổ mang hành hình.
Các thơ truyện huê tình nhơ bẩy,
Kẻo để đời làm lụy luân thường.
Nói lời tục tiểu không nhường,
Tội hành cắt lưỡi trăm đường ghê thay.

(Còn nữa)

ĐÔNG-PHÁP THỜI-SỰ

GIÁ BẠC

Kho nhà nước	15 fr 84	
Đông-Pháp Ngân-hàng (Banque de l'Indochine)	15	85
Pháp-Hoa Ngân-hàng (Banque Franco-Chinoise)	15	85
Hongkong et Shanghai	15	85
Chartered Bank	15	85

GIÁ LÚA GẠO

Mỗi bao một trăm kilos chở đến nhà máy tính luôn và cái bao nữa.

	lúa cũ	lúa mới
Lúa Vĩnh long	5 $ 65	5 $ 75
Lúa Gò-công	5 85	6 05
Lúa Bãi-xàu	5 80	5 90
Lúa Bảo-hiếu	5 85	5 95
Lúa Cao-man (trắng)	5 65	5 75
Lúa Cao-man (đỏ)	5 60	5 50
Jiả bưu trung	5 74	5 84

Giá giấy Quốc trái Đông Pháp: 51$05

TÀU ĐI CÁC NƯỚC

TÀU TỚI

Chiếc LAZAY LE RIDEAU ở Pháp qua tới 1 mars 1926 đến Saigon.

Chiếc André LEBON ở Pháp qua tới 25 Février 1926 đến Saigon

Chiếc L'ANGO ở DJIBOUTI đã chạy qua đây hôm ngày 15 Février 1926.

Chiếc L'AMIRAL MIELLE ở Pháp-quốc chạy qua Đông-Pháp đã lấy neo tại Marseille hôm ngày 18 Février 1926.

Chiếc PORTHOS ở Tàu và Nhựt tới 19 Mars 1926 đến Saigon.

Chiếc L'ANGKOR ở Tàu và Nhựt tới bửa 5 Mars 1926 đến Saigon.

Chiếc COMPIÈGE ở Tonkin vô tới 23 Février tới Saigon.

TÀU ĐI

Chiếc ANDRE LEBON tới bửa 27 Février 1926 sẽ chạy qua Tàu và Nhựt.

Chiếc CLAUDE CHAPPE tới ngày 26 Février 1926 sẽ chạy đi Tonkin.

Chiếc COMPIEGE tới bửa 8 Mars sẽ chạy đi Pháp quốc

Chiếc L'ANGKOR tới bửa 8 Mars 1926 sẽ chạy qua Pháp-quốc.

Chiếc LAZAY LE RIDEAU tới bửa 8 Mars 1926 sẽ chạy đi Tonkin.

Saigon

Tin Thể-Thao tổng-cuộc Annam

Cuộc tranh chức vô-địch banh tròn năm 1925-1926.

Chúa-nhựt 7 Février 1926: Tân-định thắng Gialinh école ba bàn (Homologué).

Etoile de Gialinh thắng Dakao sáu bàn thua lại hai. (Homologué).

Chúa-nhựt 21 Février 1926; Dakao foot ball club hòa với Chợ-lớn sport deux à deux (Homologué)

Etoile de Gialinh thắng Donai sport ba bàn thua lại một. (Homologué).

Chúa-nhựt tới 28 Février 1926 từ 4 giờ tới 5 giờ.

Donai sport sẽ đấu cầu với Tândinh sport, Arbitre M: Thom.

Juges de but MM Phô, Sửu.

Từ 5 giờ tới 6 giờ Cholon sport sẽ đấu cầu cùng Gialinh école, Arbitre M. Pierre Tông, Juges de but MM. Tá et Qui Thomas

Lễ Pâques tới đây 4 và 5 Avril 1926 có hai cuộc đấu cầu rất kịch-liệt. Bửa đầu thì Etoile de Gialinh sẽ đấu cầu với Sélection ở Paom-Penh, bửa sau thì Đội nào đứng hạng nhì trong kỳ tranh chức vô địch lấy sẽ đấu cầu với hội hạng ba.

Hai cuộc đấu cầu nầy lập ra đặng góp tiền giúp cho mấy ông mấy thầy sở Điền-địa để tạo thành một cái nghĩa địa.

Dai-hoa

Hỉ tin

Tôi lấy làm may-mắn mà hay tin ông Huỳnh-kim-Lân, Hương-cả Long-thuận đã đắc cử Nghị-viên địa-hạt tổng Bình-khánh-Hạ (Travinh). Thật rất xứng đáng thay, vì ông là một người quảng kiến đa-văn, đã sức ra ngăn-ngừa chức nầy nầy và cũng đáng khen mấy chục ông cử tri tổng Bình-khánh-hạ khéo chọn lựa mà bỏ thăm cử người đúng đắng ra thay mặt cho các ông.

Và tôi lấy làm hân-hạnh mà hay tin rằng ông Huỳnh-bá Phước cựu Giáo-tập Điền-chủ ở Paước-long cũng mới đắc cử Nghị-viên địa-hạt kỳ rồi. Ông là em ruột của ông Hội. đồng Huỳnh-kim-Lân. — Nên tôi kính mừng cho 2 anh em ông đường hoạn ôm chưn và khuyên rằng thương dân lo nước.

Ng-tấn-DƯỢC
Đại-hòa

Một mối lợi lớn

Ông Hương-sư Tào Đại-hòa (Travinh) ra tranh-thương với khách lập một cái trang nuôi vịt hiệu là « Nam-Hòa Đại » đã nuôi đặng 6.000 con vịt rồi, trên 2 năm nay, coi mới thạnh và bền-vững lắm, mỗi đêm vịt nầy đẻ đặng 2000 sấp lớn 2500 trứng, đó là mới có 6000 con đã đẻ trong 2 năm rồi, hiện giờ còn 5000 con nữa cũng gần đẻ ấy cũng là mối lợi lớn mà thuở nay khách trú họ đã chiếm lấy lâu rồi.

Giarai

Kính chào M. Viên Chủ-quận

Từ ngày 31 Décembre 1925 quan cựu Chủ quận Nguyễn văn Ca hồi-hưu đường lão đến nay, thì công chúng nơi Giarai kỏ bàn: « ông quận dừa khô) (1) sở nhậm Quận Giarai thế cho ông Ca. Lại thêm nhiều lời bàn của phần đông trong quận rằng: Quận Giarai là vú sữa của các quan Chủ quận. Hễ ông nào trấn nhậm đặng chừng ít năm thì có gia cư bề thế to tát. Như ông Huấn trấn nhậm có 8 9 năm chi đó nay trở nên một ông đại phú gia rồi, ruộng nhiều, lò gạch 5,7 cái, tàu độ 2, 3 chiếc, phố xá 5,7 chục căng lại thêm nhà lớn vườn rộng và nhà máy-điền cho mướn gần giáp châu-thành; ông Ca trấn nhậm có 2, 3 năm chi đó cũng sắm đặng 5, 6 ngàn công đất (theo bài « Một việc rất long-trọng trung L. T. T. V. của ông Liên-Hườn viết đó)

Nay thấy M Viễn là một ông Huyện mới thi đậu trong vài năm đây đến trấn-nhậm thế cho ông Ca thì mới nay sự bàn bàn luận luận trước kia là huyễn-hoặc.

Ông tân chủ-quận Giarai nầy là một ông có ở trong tỉnh Baolieu gần 20 năm, từ chức: Thơ-ký cho đến khi thi đậu Huyện hồi năm 1921.

Nghe rằng: ông là một người tuy không trọn chữ Thanh Liêm, song lẻ tánh ông đáng nói mới nói, đáng làm mới làm. Nay ông đến nhậm quận Giarai nầy thì có chi may cho dân chúng bằng!

Nay tôi cũng mạng phép cùng dân chúng nghèo trong quận Giarai đứng ra thay thế mà kính chào ông và kính chúc cho ông đặng khương cường hầu nắm giữ bốn chữ « Công bình chánh-trực ».

Chẳng phải tôi dám dạy ông đều ấy song lẻ tôi xin ông xét lại coi: từ đời Thượng cổ cho đến nay có dân cư nào lạc nghiệp vui thú an-nhàn cho bằng trong lúc Vua quan Công-bình chánh trực đâu?

Xin ông coi lại thử coi có quận nào mà dân chúng phần nhiều còn tối tăm như quận Giarai không?

Ông là cha mẹ dân thì cái trách nhậm thay thế cho Chánh-phủ đến giáo hóa con dân ra thế nào có lẻ ông cũng thông hiểu nhiều rồi.

Tôi xin nhắc lại một câu: « Tử bất giáo phụ chi hóa » đặng cầu xin ông nối chí của ông Lê quang Liêm dit Bảy nay lập hội nầy, mai lập hội kia, cần nhứt là Khuyến-học hội đặng thừa giờ dư của ông ra ngồi chủ-tọa đem hết ý kiến của ông mà khuyên dụ dân chúng trong quận thì có chi may bằng.

Nói đến đây tôi rất thẹn cho quận Giarai tôi, dầy đường những quân du côn giáo cái « những cậu công tử bột, dầy nhà những sòng me, sòng bài như thế thì còn mông chi sự tấn bộ của quốc-dân đó ông?

Xin ông thương lấy nòi giống Lạc-Hồng đặng bắt cầu độ dân, đốt đuốc dẫn dân tôi cái ân trọng của ông có chi sánh bằng!

Một tên dân nghèo trong quận Giarai.
PHAN-THỊ

(1) Ông quận dừa khô để trong khuôn đặng đánh tra quân gian tế.

Travinh

Vì một mối tình!

Cô tân Hồ-tấn-Kỳ dit Thầy ký Kỳ đi chơi tại nhà Hương-trưởng Đồng làng Nhị-bình lúc trở về vừa khỏi cầu vàng Cùng thốt qua địa phận Đại-hòa thì bị một bọn 3 người đánh như tử, nhiều vít tích đâm chém rất nặng nề, lúc ấy thầy ký Kỳ nói rõ đặng một người là tâm Ngưu, còn 2 người nữa là mặt nón thầy không biết chúng nó đánh thầy rất đã rồi thì chúng nó kéo thầy thầy lem bỏ dưới cầu Cùng Đất, vì chúng nó tưởng thầy hồn đã lìa khỏi xác, nên rủ nhau kiếm đường bỏn tẩu, nào dè đâu thầy chưa chết, may cho tàu đò nước sát trôi thầy nằm trên bông, nên thầy lai tỉnh lần lần rồi bò về đến nhà thị Nhiều trí hô lên làng Đại-hòa lấy kẻ báo nội vụ chất đến quan Bố-lý Travinh, hiện giờ thầy còn nằm tại Dưỡng đường Travinh chưa chắc chết sống. Còn tân tâm Ngưu thì dì đao vi thượng: Tâm Ngưu nầy là một người có án nhiều lần, không nhà cửa, không nghề nghiệp, tánh tình rất hung dữ say sưa thường ngày, duyên cớ vì Thị Nhiều là người tình của y, nay thị Nhiều đã chia loan rẽ tuyến, vườn đào rày đã thêm hoa, thầy yêu trộm tưởng thầy ký Kỳ và dam thầy về ở chung một nhà cho tròn niềm ái ái, nếu ngày nay ký Kỳ mới bị việc khổ thân như thế.

Đại-hòa Nguyễn-tấn-Dược
lai cáo

Hàng lụa kiểu mới

Những hàng tơ lụa thì ở Saigon có mấy mình nhà hàng Nguyễn-đức-Nhuận ở số 42 đường Catinat bán nhiều thứ hàng lạ kiểu mới hơn hết. Hễ quí cô thấy ai mặc thứ hàng cho mới lạ coi xinh đẹp thì không hỏi cũng biết hàng đó của nhà Nguyễn-đức-Nhuận. Nhà hàng Nguyễn đức Nhuận bán rõng hàng thiệt tốt mà giá tiền rẻ hơn các nơi mua bán thì giữ một lòng thành thật đối cùng bạn hàng lại muốn thuận-tiện cho qui khách, nên có bán lẻn xuyến nhuộm tại Bertre tốt nhứt hạng, và có trữ đủ thứ hàng của hãng dệt Lê phát-Vinh, như là lụa lâc tây, satin, tố. Mới đây có lại mấy trăm áo nhung tơ thiệt tốt nhứt hạng và hàng lạ đủ thứ.

Giày dép Bắc-kỳ

Đồng hồ treo và đồ kiểu.
Bàn điện để xách, đồ bồ tài và purse.
Cao thư khuôn để hình.
Nappes, tapis, serviettes và các đồ tạp hóa, v. v.

Giày dép có hiệu làm tại Hanội, còn đồ tây mua ngay tại lò bên Pháp nên giá nhẹ

Bán sỉ — Bán lẻ

tại tiệm: **Trần-quang-Xuân**

168 rue d'Espagne
Chợ mới Saigon

Mới lại **200** cái đồng hồ treo giá rẻ

Pensionnat Điền-Quận

Rue Mottet Soctrang

Trường của chúng tôi tuy mới lập mà học-sanh càng ngày càng đông là vì chúng tôi chọn ròng những cựu Giáo-viên đủ tài đức mà dạy học-sanh (học trong và học ngoài) từ lớp ấu học sơ giải (Classe enfantine) cho đến lớp thi cấp bằng sơ-học (Classe du certificat d'études).

Chúng tôi đâu dám khoe khoan song chúng tôi chắc rằng khi Quí Ông Quí Bà đem trẻ đến học thì quí Ông quí Bà đặng đẹp dạ chẳng sai! Là bởi chúng tôi chẳng nệ tốn hao sắp dựng công cuộc đâu đó trang hoàng và hằng lo làm sao cho chẳng phụ lòng trông cậy của Quí Ông quí Bà

Còn tiền cơm tiền học thì Bổn trường tính rất nhẹ.

Ước ao sao đồng bang, trước là trong bổn-tỉnh sau là trong các tỉnh lân cận có lòng tưởng đến chúng tôi đem trẻ em đến Bổn-trường thì chúng tôi hết lòng hoan nghênh.

Bãi trường tết: ngày 7-2 26
Nhập trường: ngày 22 2-26

Kính cáo,
TRẦN VĂN-ĐIỀN.
Directeur de Pensionnat à Soctrăng

Hội Nông-nghiệp chủ Thương-nghiệp chủ

Cái dép cối giá tay còn có tính gì:
Chỉ tốn có 17$ mà có một cái máy già gạo tính về nông gia [illegible] contre remboursement.

Hiện nay có [illegible] máy tân chế rất tiện giá từ [illegible] 45, 150, tới và 300$ quay tay hoặc chạy bằng mô-tơ.

Với máy nầy thì [illegible] 100 lường lúa xay giã ra đặng 75 lường [illegible] trắng ít có tấm lắm!

Đá cẩm thạch

Nhơn vì muốn kiếm [illegible] trương kiểu đá cẩm thạch tân chế, hoặc để bàn, để mộ, để vàng ngựa, nên ông J. Brunel sẵn lòng gởi cho [illegible] người nào muốn biết, một cái đồng hồ treo có [illegible] bằng thứ đá nói trên đây, [illegible] giá [illegible] contre remboursement.

MỘT CÁNH TRƯỜNG MỚI LẬP

Gia-long học-đường

148-168 Đường Chasseloup - Laubat
Saigon

Khai trường ngày 8 Mars 1926 (24 tháng giêng Annam)

Ta thường nói văn minh âu-Á đương buổi giao thời. Nhưng xét một việc học thì đủ nên bắt chước các nước cường mạnh thời bây giờ mà nghinh tân, chớ có thủ cựu (ấy là nói về đường học thức mới) còn Luân. Lý, thì trong tứ gia tộc, ngoài đến quốc-dân, tưởng chưa nên vong cựu được, bởi sách có câu: Thiên Lý bất đồng phong.

M. Nguyễn-Phước-Quang, tốt nghiệp Sư-Phạm, còn trẻ tuổi mà đã tỏ lòng quyến luyến với bọn thiếu niên bây giờ, xin mở trường tư thục dạy học trò đã được một năm, nay người đã gặp được M. Nguyễn-văn-Dân, cựu Thông-sự Sở Tòa Trung-kỳ, có lập nhiều trường học tại Bình-Định, Phú-Yên và trong xứ Mọi; Hội-Văn Học Paris (Alliance Française) có thưởng nhiều bài vì có công dẫn truyền Pháp tự trong xứ; khi về Saigon có giúp trường Nguyễn-Xích Hồng năm sáu năm, nay người trợ giúp tài lực cho M. Quang Lập trường nuôi lưu học sanh và chịu quản xuất việc tài chánh sung thạnh và tác ích trường.

Nay đã mướn nhà trường cũ của ông Nguyễn-xích-Hồng, ở đường Chasseloup-Laubat số 148 168, Saigon và định đến ngày 8 Mars (24 tháng giêng Annam) khai trường.

Về việc dạy thì M. Quang lãnh phần đốc thúc tấn ích với nhiều thầy có bằng cao đẳng Đại-Học Đường và Thành Chung Tốt Nghiệp, giúp dạy năm đầu tới bằng Sơ Học.

Các bực làm cha mẹ muốn cho con học hành mau tấn bộ, muốn con trẻ mau mở trí khôn, khai thông lòng đạo đức, mau phát đạt, muốn con trẻ vừa khỏi mất phai lạt Luân-Lý nước nhà, thì không gì bằng gởi con mình nơi trường « Gia-Long » ít năm sẽ thấy kết quả.

Về việc xin học và đóng tiền trường thì viết thơ đến: M. Nguyễn-văn-Dân, 148-168, Rue Chasseloup-Laubat, Saigon.

Xin lưu ý. — Như Quí Ông có cần dùng hỏi đều chi về nhà trường « GIA-LONG » xin do nơi chủ tiệm THÁI-THẠNH mới lập bán chén bát ở tại đường Roland Garros số 18, Saigon, cũng được.

Nước mắm hiệu « chử thập đỏ »

Nước mắm hiệu « CHỮ THẬP ĐỎ » của người Annam làm ra toàn bằng cá và mủi, có đã hiệu tại Phanthiết, Phanri, Lagan, Phúhải, Mdinê, Ràng và Dưỡng, đúng luật buộc Nhà-nước định. Người mua sỉ bán lại không khi nào bị phạt về nước-mắm không đúng luật và thối, hư như khi trước, người mua về xài dầu mở ra để lâu không hề trở mùi và đen thúi. Nước-mắm hiệu « CHỮ-THẬP-ĐỎ » thơm, ngon đủ chất bổ dưỡng hiệp cách vệ sanh, xin đồng bào nhớ mua Nước-mắm hiệu « CHỮ THẬP-ĐỎ ».

BÁN-TẠI

Vĩnh-Thành, quai de Commerce n° 1 CHOLON

và tại LIÊN-THÀNH

Quai de la Marne Saigon

PENSIONNAT

Huỳnh-công-Phát

19 à 35 Boulevar 1 Kitchener (Cầu-ông-lãnh) Saigon

TỰU TRƯỜNG: *1er mars 1926*, nhằm ngày 17 tháng giêng, năm Ất-Sửu.

Dạy thi Bằng-cấp sơ học và Bằng cấp Tốt-nghiệp. Năm nay có lớp 1re Année rồi

Xin hỏi quản Điền-lý của trường

Thay cũ đổi mới

Kính cùng lục châu quân-tử, các vị đồng bào đồng rõ. Bấy lâu cũng nhờ đồng-bào ra ơn chiếu cố, trường nghĩa thâm giao, nên mấy nhà khách-sạng của chúng tôi đến ngày nay đặng bền vững, các thầy tân tuổi trong thương trường, thiệt chúng tôi hết lòng hậu chậm quí khách.

Vì tình quyến thiếc càng lâu càng nặng, nên chi phần đông trong quí khách đều quen đến khách-sạng của chúng tôi. Bởi sở kỵ cho nên số phòng càng ngày xem thành ra ít, khó nỗi bài đáp quí khách cho vừa lòng.

Vậy mấy khách-sạng của chúng tôi hiệu là:

1° Nam-thành Khách-sạng, ở đường colonel-Grimaud, số 21 và 23;

2° Nam-Trung-Khách-sạng, ở đường Alsace Lorraine số 103 và 105;

3° Nam-Hưng-thành Khách-Lầu, ở đường Amiral Roze, số 18, 20, đều mở thêm rộng rãi sạch sẽ, ngõ hầu khỏi phụ tấm lòng hộ cố của quí khách trong lục-châu.

Mấy tiệm đều ở gần xe lửa Saigon-Mytho Khách-lục, chúng tôi nhơn hết lòng tiếp rước, cho vừa ý đồng bào.

Nay kính
Quảng-lý M. Hiệp

Muốn mua hàng hóa chi rẻ hãy tìm đến chỗ gốc

278 rue des Marins

Kính trình quí vị lục-châu: Ngôi hàng chúng tôi mở ra được một năm nay chuyên lo rõng nghề mua hàng hóa bên Pháp quốc về bán sỉ lẻ cho các tiệm buôn. Chúng tôi làm Đại-lý hãng Lafayette và nhiều hãng khác bên Pháp quốc. Những hàng hóa của chúng tôi sẵn đây toàn là nơi các lò xưởng bên nước Pháp cho chẳng phải mua của mấy tiệm nhỏ, vậy nên tự nhiên giá phải rẻ hơn các nơi.

Chúng tôi lại đứng trung ương người mua và người bán, mua sáo nơi đây không có thì chúng tôi mua giúp giá cũng nhẹ lại hơn chút ít bao bằng mà thôi.

Vậy quí vị muốn sắm món chi về bán lại xin đến chúng tôi, hoặc viết thơ hỏi giá cả nay là gởi hóa hàng đến thì chúng tôi sẵn lòng hồi đáp.

Chúng tôi làm Đại-Lý tiệm Khánh-Ký, chụp hình rất tinh xảo và có bán các món vẽ nghề chụp hình.

Nay kính
AU RHYKIL
278 Rue des Marins Cholon

Phạm-quang-Nghiêm

Commerçant, Ômôn

Buôn bán hơn 10 năm rồi, thật thà và rẻ hơn các nơi.

Làm Đại-lý hãng dầu lửa Asiatique.
Làm Đại-lý hãng rượu Binh-tây
Làm Đại-lý nhà thuốc tây Pharmacie Centrale.
Làm Đại-lý nhà bán hột xoàn J. Giuntoli.

Có trữ dầu sáng *Shell*, dầu lửa hiệu con sò, dầu nhớt hiệu M. C. C. de *TITO-LANDI*; đèn thắp dầu sáng có chạy dây như đèn điện; hàng *Tonkin* bằng *Bắc*; các thứ rượu Tây và đồ nữ trang đủ kiểu theo kiểm thời.

NAY KÍNH

Kính mời

chư quí khách Saigon cùng lục châu

Tôi là Quan-minh Cơ ở tại Nhà-ngủ Nam-kỳ số 184 đường d'Espagne Saigon sau chợ Saigon mới chuyên nghề xem tài tướng có danh, nổi tri người hoạ phước khứ lai cùng coi số vợ chồng có ấn ở đời với nhau hay không? việc hoạn nạn qua rồi và sắp đến, tiền đồn hão của bào con, việc cầu danh cầu lợi: chúng tôi cũng đều xem đặng.

Kính xin quí khách nhơn dịp đi chơi ghé lại xem cho biết việc của mình. Chúng tôi thay ơn nói vậy không có tư vị.

Nay kính thỉnh
QUAN-MINH CƠ
số 184 đường d'Espagne Saigon

MỚI KHAI TIỆM

Annam bán ròng hàng

Bombay thượng hạng

Tiệm M. François Sự,

bán hột xoàn 76 Rue Vannier lối giữa dãy phố Chà-và bán vải chợ cũ Saigon. Nay chỉnh đốn lại rất hoà lệ, bán hàng Bombay ròng *Thứ nhất hạng* hàng lạ mắt, quyết tranh giải nhứt ở chợ cũ.

Còn nói gì hột xoàn tới đầu tháng Novembre nầy thì tàu lại sẽ có đủ thứ hột cắt kỹ tốt.

Bổn hiệu đẹp bết đồ xấu; quyết bán đồ *thượng hạng* chuyên môn *hột xoàn* và *hàng bombay* nên xin mời quí ông quí bà nghĩ tình đến viếng một phen tôi sẽ hết lòng hoan nghênh.

FRANÇOIS SỰ
Chủ tiệm hột xoàn và hàng Bombay
76, Rue Vannier
CHỢ CŨ SAIGON

CÔNG HUỲNH

Vêtements en tous genres sur mesure
Coupe et Façon Grand Tailleur
256 *Rue d'Espagne* Saigon

Tiệm may đồ y phục Langsa theo lối kim thời của người Annam lập tại đường Espagne số nhà 256 gần bên chùa chà (Bà đen) có rước nhiều tay thợ rất khéo và có nhiều thứ hàng và nỉ bên Pháp mới gởi sang, mà giá lại rẻ hơn các nơi.

Vậy xin mời quí khách đến trước xem chơi, sẽ giúp cho đồng bang dặng vững bền nơi trường thương-mãi thì ơn của quí khách mà tôi phải mang càng ngày thêm rộng. Xin đồng bang chiếu cố.

Lê-công-Huỳnh

Vinh-đức-Hưng

Tailleur Tonkinois
262 *rue d'Espagne Saigon*
Civil, militaire et Annamite
may đồ tây và Annam

Tiệm tôi có bán các thứ hàng Bắc hàng Tàu quí ông quí bà xét cần dùng thì chỉ nhằng có đủ, đặc may hay là làm đồ may ấn tiếu công.

Xin quí ông quí bà ái lân cố, qua bước tới bổn hiệu, giúp cho người đồng-bang thì chúng tôi lấy làm cảm đội ơn.

Nay kính

VIÊN-AN

Cycles & Accessoires

N° 8 Quai de Phước-Kiến Cholon

Bổn-hiệu có trữ bán xe máy hiệu "BRILLANT" và nhiều hiệu khác rất có danh tiếng, có bán đủ các đồ phụ tùng. Giá định rẻ hơn các nơi. Bán tiền mặt hay là gởi đồ cách lãnh hóa giao ngân (contre remboursement)

Chủ nhơn kính cáo

NHÀ HỌA CHƠN-DUNG ĐẶNG-VĂN-KÝ

17, Rue Martin des Pallières 17
(à côté de la gare de Dakao)
SAIGON
Vẽ kỹ giá vừa — đã đặng nhiều bài khen tặng

Hàng bán đồ dùng về công nghệ

E. DUPRIX

số 50 đường Pellerin. — Saigon

Nồi nấu đá, các thứ máy, máy làm nước đá, Moteur máy thắp đèn, máy bơm nước lớn nhỏ đủ thứ đồ bơm nước rất mạnh, chạy bằng dầu xăng, dầu lửa bằng Mazoud, nay chạy bằng hơi nước.

Bán rẻ cho các vường trồng trái.

Ngôi sao

Xe hơi hiệu ngôi sao trắng lưu hành khách Saigon-Cholon-Namvang, mỗi ngày tốt cả, giá tiền bộ hành ấn rất rẻ. Nhà ở tại đường d'Espagne số 260 có bán máy y phục annam, bán hàng 10 thứ, có trữ dầu essence, dầu nhớt và vỏ ruột xe hơi. Với bán thứ dầu kêu là dầu xiêm, dùng những bịnh nhức mỏi xưng tay xưng chơn rất hiệu nghiệm.

Xin quí ông quí bà chiếu cố, tôi rất thâu cảm thạnh tình.

Nay kính

Bánh Quốc-nử

Bánh Quốc-Nử là bánh của gái nhà Nam làm, rất ngon và thơm, đựng không phá bụng, có vô hộp từ tế theo cách Âu-Mỹ.

Có trữ bán tại:

Bếntre: tiệm M. Lâm-văn-Tứ, đường Interprète.

Bạcliêu: nhà hàng Tất Xương của M. Trần-quang-Thế

Sốctrăng: tiệm M. Hồ-ngọc-Qui.

Sadec: tiệm Tấn-Phong, quai Tân-phú-Đông.

Longxuyên: tiệm Tân-Hiệp, phố của M. Ngô-văn-Dự.

Tràvinh: tiệm Epicerie Hồng-Tu.

Longmỹ: tiệm M. Nguyễn-văn-Ngôi.

Bảnlau: tiệm Epicerie Thái-v-Xuân.

Cầnthơ: tại Trung Châu Lữ Quán và tại tiệm ông Võ-hiếu-Đễ.

Chợlớn: tiệm M. Lê-v-Ngữ, 310, rue des Marins và tiệm Minh phát Thành, rue Tổng-đốc Phương.

Saigon: tại Au Tisseur, 82, Boulevard Bonnard. và mấy nhà ngủ lớn.

Kính xin quí ông quí bà mua về dùng thử, giúp giùm công nghệ gái nhà Nam được mau thạnh phát.

Mlle NGUYỄN-THỊ-THÂN
13, Rue Lagrandière. — Saigon

Tại Phnom penh. Nhà M. Côn Cafetier du Grand Garage Kiner có trữ bán

NHÀ NGỦ HIỆU

NAM-CHÂU KHÁCH-LẦU

Số 35 tới 41, đường Amiral Courbet
= SAIGON =

Là nơi rất xứng tâng cho Quí khách ở Saigon, Cholon, Gialinh và trong Lục-châu đến nghỉ ngơi. Phòng thoáng rộng rãi, mát mẻ và sạch sẽ lắm.

Nước dư xài, tắm và giặt không khi nào thiếu.

Bồi sốt sắn, dỗ sai khiếu lại không gian tham.

Chủ và người quản-lý sẵn lòng giúp những việc mà quí khách cần đến.

Có sẵn xe hơi để cho quí khách mướn khi nào muốn đi du lịch.

Giá cả tính rẻ hơn các nơi.

Thi-Thờ

TIỆM THỢ BẠC
NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier, ancienne Maison de
NGUYỄN-VĂN-GIÁO
N° 13, rue Schroeder, Saigon.

Kính cáo cho quí ông quí bà rõ: Nguyên tiệm cầy truyền của Nguyễn-văn-Giáo, đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơm là em, kế nghiệp anh làm đồ nữ-trang theo kiểu kim thời, những là trâm, chuyền, xuyến, chuỗi, bông tai, nhẫn, vàng đôi, kiền vòng, neo bông, neo đặt, đồng chiếc v... v... đều thứ theo kiểm thời cũng như ngày trước vậy.

Xin quí ông quí bà, muốn dùng món chi xin đến gót đến tiệm tôi, hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, tôi xin theo ý quí ông quí bà muốn cần dùng món chi thì tôi cũng biết lòng cẩn thận mà gởi đến cho quí ông quí bà dùng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier, 13, Rue Schroeder, Saigon.

ANCIENNE MAISON HIỆU TOÀN

ĐỒNG GIÀY TÂY VÀ ANNAM — LÊ-VĂN-BEN — CHỤP HÌNH VẼ RỌI HÌNH RA LỚN

— SAIGON —
17-19 Rue Amiral Courbet (Hàng Buồm)

Lời rao

Kính cùng Quí khách đặng rõ:

Bổn Hiệu chuyên khắc các thứ con dấu bằng đồng bằng cao su, bản đồng bản đá cẩm thạch dồi mộ vân vân, chế tạo đủ các thứ nón cao-su theo kiểu kim thời cái rất ngoạn mục, bán sỉ và bán lẻ. đã từng bán cho các tiệm ở Lục Tỉnh đều được ngợi khen.

Ngoài ra Bổn-Hiệu lại có thợ làm các thứ trướng liễn đỏ mừng đám cưới đám tiệc, hay là đi điếu đám tang giá rẻ hơn tiệm các chú và làm tốt hơn xin quí khách chiếu cố.

Trần duy-Bình
42 Bd Charner 42
Saigon

Đá mau mà lại khéo

Kính cùng quí ông quí thầy đặng rõ tại đường Amiral Courbet, số 43, Saigon, ngang hông Chợ-mới, cận Nam-châu Khách-lầu, có tiệm may Đoàn-thành-Tạo, may y-phục Tây Nam đủ kiểu theo kiểm thời.

May đá mau mà lại khéo, chẳng dám sai lời, xin mời quí ông quí thầy dời gót tới may thử một lần, rất cảm ơn. Tiệm tôi có nhiều thứ hàng mới lạ.

Nay kính
Chủ-nhơn: ĐOÀN-THÀNH-TẠO

Hồng Chanh

89, Rue Vannier — Saigon
Epicerie Française

Kính

Tôi cùng lục châu, nhơn dịp gần Tết, tiệm tôi có đem đủ thứ vật thực mà bán, và lại giá rẻ hơn hết.

Kỳ tân rồi có lại, những là:

Calendrier 1926 thiệt là tốt, bonbons đủ các thứ. Champagnes thiệt ngon, đủ thứ Cognac, cigares, dầu thơm chocolat, Jambons, café bột 2$20 kí-lô, café rang rồi 2$00 và café nóng, nhiều thứ, tùy theo thứ, và bánh hộp. Nói tắt, là đồ gì cần dùng trong cuộc Tết tây và Tết Annam thì tiệm tôi có bán đủ hết.

Còn như quí ông quí bà an em có mua nhiều, tôi tôi sẽ tính giá rẻ hơn nữa: kính mời quí bà, anh em đến tiệm tôi có biết, tôi sẽ tiếp đãi tử tế ơn các chỗ.

Kính thỉnh
Hồng-Chanh

TRAN-LONG

TIỆM ĐÓNG GHẾ MÂY
BOTINIER
Réparation des Raquettes
Rue Turc, N° 14,
SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi, vẫn có một nghề làm ghế mây theo kiểu Hồng-kông, ghế dây, ghế dựa, ghế ngồi, lớn có, nhỏ có, đủ thức, đủ dạng, rất khéo rất đẹp. Có sửa vợt mây, đồ đánh trái lăng: giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt-vị đến chơi tôi vui lòng tiếp đãi.

Trần-Long Cẩn bạch

Xin ghé mắt

(Adresses utiles)

Hiệp Thanh
Rayon Tailleur - Bazar
Phú-Cường *Thủ-dầu-Một*

Kính cáo

Tôi chuyên rõng nghề sửa các thứ khóa mốc mà nhứt là sửa tủ sắt thì hiện nghề hơn. Cách tôi sửa đây không phải tháo cạy ra cũng khoan lỗ như thợ khác chỉ cứ mần chuẩn mà mở thôi.

Tủ sắt bị cầm hiệu nào hoặc lộn chữ, mất chìa khóa hay là khóa liệt đều sửa đặng cả.

Lại tôi cũng có làm đủ các đồ sắt như cửa nhà, cửa sắt, hàng rào sắt, vân vân.

Kính xin quí vị có cần dùng làm đồ sắt hoặc sửa tủ sắt viết thơ cho tôi hay, hoặc đến tiệm tôi ở đường Kinh lấp số 95 mà thương nghị, công việc làm kỹ lưỡng, làm mau mà giá tính lại nhẹ.

ÂU-OC cẩn khải
96 Bd. Charner Saigon

Duy-Xuân ân-quán

Tại đầu cầu sắt Sadec

Có in đủ các thứ thơ, tuồng, truyện, sách bằng chữ Langsa và quốc ngữ. Có in sổ bộ, các thứ giấy tờ về việc mua bán, các danh thiếp, bao thơ, thiệp tang, thiệp mời đám cưới v. v...

Có bán đủ các thứ giấy viết, mực bao thơ, ngòi viết, thước gạch, gôm, viết chì và đủ thứ sách vở cho học trò các trường dùng.

Mỗi món đều bán rẻ hơn các nhà in khác.

Duy-Xuân ân quán

Kính mời

A. DENHOLM

N° 36-38, Rue Lefèvre — N° 36-38,
SAIGON

THIÊN NGHỆ VỀ VIỆC RÁP MÁY XAY LÚA GẠO

Đã ráp hơn 30 cái nhà máy từ 10 tấn cho đến 500 tấn ở tại Đông-Pháp.

Cam hết chân thành về sự bền chắc tay ra đặng bao nhiêu và sự bền bỉ chạy tốt của máy móc.

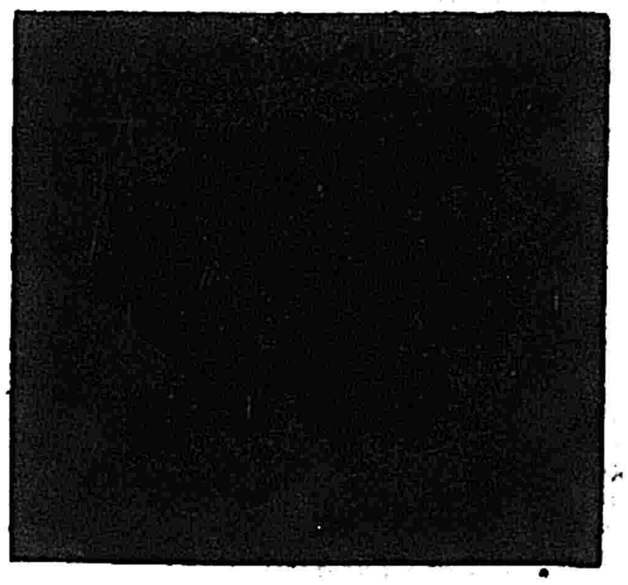

MUỐN MUA MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — MÁY PHÁT ĐIỆN — VÂN VÂN. — MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG — MÔ-TƯ — NỒI SẤY ĐỒ — VÂN VÂN. — GIÁ PHẢI CHẲNG

BÁN RÒNG ĐỒ TỐT

Bazar PHAN-THÀNH-BIỆN

54 Rue Viénot

SALON DE COIFFURE
"A L'Aurore" Rue Sabourain n° 33 Saigon

Kể từ ngày chúng tôi dời về đường Viénot đến nay đã được một năm, nhờ ơn đồng-bang huệ cố nên bán buôn tấn phát luôn luôn.

Tiệm chúng tôi trữ rõng nghề [illegible] và đủ đồ ăn mặc như là, giày, vớ, nón, [illegible] đồ bureau, đồ chưng cất thạch máy [illegible] vân vân.....

Chúng tôi lại có mở một cái [illegible] tại [illegible] mới [illegible] chợ Saigon hãy là Rue Sabourain. Tại đó [illegible] đồ [illegible] dùng [illegible] cuộc lớt tốc như là [illegible] Vậy kính cùng quí ông, quí bà [illegible] tại "A L'Aurore" Rue Sabourain n° 33, mua đồ dùng thì tại Viénot [illegible] luôn luôn.

Kính cáo
PHAN-THÀNH-BIỆN
Commerçant
54 Rue Viénot Saigon

Vinh-Thanh Grande bijouterie orfèvrerie centrale de Cholon

LÊ-VĂN-NGỦ

CHỦ TIỆM THỢ BẠC ANNAM
N° 310 rue des Marins et N° 44 Boulevard Tổng-đốc Phương

BÁN VÀNG CÓ BẢO LÃNH SỰ TỐT XẤU NGÀY SAU

Bổn hiệu có lãnh làm và bán đồ nữ trang đúc theo kiểu kim thời tân chế nhiều kiểu theo tây, có mướn nhận hột xoàn bảo kỉ tiệt tốt. Còn hột xoàn của quí Bà đem đến đặt làm món chi tùy ý, thì chánh tay chủ tiệm và thợ rõng nghề nhận hột xoàn rất xảo thủ. Bởi vậy nội kinh thành Cholon và Saigon phần nhiều đều biết hai tiệm tôi đây làm đồ khéo nhứt và tốt nhứt nói tới cái nước vàng tây thì bổn hiệu chế rất sáng láng tốt khéo và cũng giá cả có ý mảo một tí (mà cắt nên miếng). Bởi bổn hiệu chọn vàng thứ thiệt cao, công làm thì kén thợ thiệt nghề tài xảo thủ, xét kỹ tuổi có mắc mỏ gì đâu.

Lại có bán đồng chưng đá cẩm thạch, nón nỉ, hàng lụa cùng các vật khác nhiều lắm rõng là đồ bên Tây gởi qua coi đẹp lắm. ở số trâu đặt tượng Bắc gởi vô coi khéo cặt kỹ, xin nhứt lại tiệm cái trước ở số 81 đường Tổng-đốc-Phương, nay dời lại cùng đường nầy số 44 tại bến xe hơi bộ hành đi lục tỉnh.

Ấy vậy xin mời quí Bà chưa biết, có dịp đi Cholon xin ghé lại tiệm xem thử một lần mới rõ lời nầy là lời thật.

Kính cáo

Dầu máy hát....

Nhiều vị mua nhầm các hiệu máy, hát được có một thứ đĩa kim ngọc thạch không nên nay gặp đĩa hát kim sắt thì hát không được vậy thì rất bất tiện. Bổn-hiệu có qua đầu máy để ra vào máy cũ, chẳng những hát đĩa kim ngọc sắt được mà thôi, mà hát đĩa kim ngọc thạch cũng được. Đầu máy nầy hiệu Perfectaphone, hát rất lớn tiếng. Có 2 thứ xin kể sau đây: N° 1 giá 4$00 N° 2 giá 5$00.

Có đầu hát kim ngọc thạch không 2$50, còn hát kim sắt không 5$50, một cái.

Bổn-hiệu đã có đĩa cai-lương hát kim sắt (Văn-lí-ban) rất hay, nhưng kỳ nầy có ít quá, nên ai có mua máy hát Perfectaphone của bổn hiệu thì mới để nhìn lại đĩa, chớ không [illegible] đĩa kết không.

Dây thiều máy hát, bán 20 ly bán 3$50, 22 ly bán 5$50, 28 ly 4$50, 30 ly 4$90, 32 ly 5$40, 35 ly 6$00 mỗi sợi.

Dầu «Khonitine» để chải đĩa hát cho sáng, có thoa nó vài đĩa được [illegible] xếp hai. Mỗi ống chỉ dùng được cả năm và có chỉ cách dùng nó rất rõ ràng giá 0$50.

PHAN-QUAN
Saigon-Bazar 57 rue Catinat
Saigon

Dời chỗ khác

MAISON DU COTINAT khi trước ở đường Charner số 43 nay đã dời về đại-lộ Bonnard số 94. Có bán đủ thứ hàng bên Tây, như nón, giày, vớ, áo sơ-mi, đồ chưng dọn trong nhà, đồ Tết, đồ đi đám cưới rất đẹp.

Lúc nầy bạc lên cao, bổn hiệu định bán giá rẻ, xin đồng bang chiếu cố.

Chủ-nhơn: Phạm-văn-Hiền
kính mời

HÔTEL D'ANNAM

Nam-Việt khách-Lầu

N° 72 à 80 Boulevard Charner et Annexe N° 9 à 15, Rue Carabelli
Saigon

Phòng ngủ ở dưới đất cùng trên lầu rõng mát, sạch sẽ lắm, rất cần tiện cho quí khách có việc đi Saigon cùng đi chơi.

HUỲNH-HUỆ-KỲ
chủ nhơn

Saigon Imprimerie du ĐÔNG-PHÁP THỜI BÁO — TIRAGE : 3.000 ex — Le Gérant NGUYỄN-KIM ĐỊNH.

NHỊ-THIÊN-DƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — CHOLON

Dây thép nói số 638 — Đánh dây thép chữ đề : Nhị-Thiên-Đường. Cholon

CÓ BÁN CÁC THỨ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN, RẤT TRÂN BẢO NHƯ SAU NÀY

PHỤ-QUẾ-BÁT VỊ-HOÀN

Phàm con người mà thấy hỏa hòa tinh thì ít hay sanh bịnh.

Bởi vậy cho nên phải dùng lục-vị mà đỡ nhuận thủy Phụ-quế là vật bổ hỏa mà điều bổ chơn dương.

Vì cái máy sanh huyết đều do nơi trong hỏa, ở trong hai trái thận một điểm chơn dương gọi là mạng môn, tức là chỗ tương hỏa ở mà gìn giữ lấy mạng người ; cho nên người mà sanh yếu sống lâu, chết yểu, hoặc có thai sống không đều do nơi mạng hỏa.

Thuốc này bổ bổ thận mạng chơn dương, giúp hỏa trợ tỷ, tiêu tăng ẩm tà, thông trị chơn dương.

Những kẻ tinh huyết khô khan thường hay đau lưng mỏi cẳng, hoặc kém thấy mà sanh đàm rồi hóa ra chứng ho, hoặc nhức đầu xây xẩm, ù tai lùng bùng, chiêm bao di-tình, khó ở ráo lưỡi, đau nóng nhức răng, xanh xao vàng vọt, hoặc thân dưới ngừa ngẩm sanh ra ghẻ chốc vân vân, các chứng thấy đều dùng được.

Mỗi lần uống bốn chỉ, uống với nước muối mằng mằng.

Kị ăn cải trắng và những đồ lạnh lẽo ngưng trệ.

Chư tôn có mua thì hãy nhìn cái nhãn hiệu ông Phật sống, đóng ở Nhị-Thiên-Đường thì khỏi lầm đồ giả

Mỗi hộp giá là . . . 0$55

ĐINH KHẤU LÝ-TRUNG-HOÀN

Thuốc hườn này chuyên trị nam phụ lão ấu, hàng trệ hỏa bất sanh, thổ dương hư khí nhược ; hay đau xốc hông, trọc trực muốn mửa, tạng phủ bất điều ăn uống không tiêu ; bịnh hậu khiếm bổ, mạng môn hỏa suy ; tỳ hư vị yếu, đau bụng ỉa chảy ; ăn uống chẳng ngon, hình thể mỏi mệt ; ban đêm hay ho, ban ngày đàm nhiều ; hoặc ăn uống quá độ mà sanh bịnh trướng hàng ; hoặc ăn đồ lạ hà lẻo sống sít, ngưng trệ, rồi bất mửa ; hoặc cảm hàng tay chơn rung rẩy ; hoặc ngươn khí bất điều, tinh thần suy kém, v. v... thảy đều trị được.

Phải dùng nước gừng lát mà uống với thuốc.

Nói tóm một lời là thuốc hườn này có tài ôn trung phò dương ; hễ uống nó được thường thì ngươn-khí điều hòa, tinh thần bội trương.

Bổn đường đã gắn công tìm kiếm các thứ dược-liệu cho thiệt tốt thiệt hay phối hiệp lại mà chế ra thứ thuốc hườn này, thiệt là công hiệu như thần, bá phát bá trúng.

Chư tôn có mua thì xin phải nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu ông PHẬT kẻo lầm đồ giả.

THANH-TÂM NGƯU-HOÀNG-HOÀN

Thuốc này chủ trị nam phụ lão ấu, thần linh mê sảng đàm chặn hoặc trúng phong trúng khí bất tỉnh nhơn sự, ngậm miệng cắn răng, con mắt lác lưng, tay chơn quíu rút, trúng thử phát nhiệt, ác khí xông nhâm phát cuồng nhảy nhót, giựt tay giựt chơn ; nhồn nháo ho hen, long óc nhức đầu, xây xẩm tối mặt, nhức nhối cả mình ; hoặc bị sơn phong chướng khí, đau thắt ruột gan ; phong đàm ngăn trệ, khí huết chẳng thông ; thần hồn phách tán, năm ngủ chẳng yên v. v... Như thiết các chứng bịnh nguy cấp phải dùng thuốc này ; ấy là một thứ thuốc khởi tử hồi sanh, phò nguy cứu cấp, công hiệu như thần.

Hễ uống nó vào thì thanh tâm trừ đàm, đả thông cửu khiếu lại tiêu trừ các dịch tức khắc an nhiên.

Chỉ như con nít mà bịnh kinh phong, cảm mạo phát nhiệt, sanh bịnh dị đã, khó khè ọc sữa, tích trệ đau bụng thảy đều dùng được.

Người lớn mỗi lần phải uống một hườn, như bịnh đau lâu phải uống gia bội ; uống với nước gừng.

Con nít phải uống nửa hườn, nấu lá bạc-hà lấy nước cho uống với thuốc, hoặc hòa với sữa mà cho uống, hoặc thoa nơi núm vú mà cho nó bú, hiệu nghiệm như thần.

Phương thuốc này từ được Tổ truyền đến nay, bổn đường hằng gia tâm nghiên cứu rồi chọn những thượng phẩm dược liệu tuân y theo phép chế ra mà làm hườn ; uống chứng nào hay chứng nấy.

Kị ăn cá và rau cỏ sống sít lạnh lẽo và cũng kị đồ bằng sắt.

Đờn-bà có thai chẳng nên dùng

GIÁ

Hộp gồm 4 hườn.	.	1$00
» 2 »	. .	0$60
Hộp cây 4 »	. .	1 40
» 8 »	. .	1 80

NHỊ THIÊN ĐƯỜNG TIÊU-THỰC-HOÀN

Chuyên trị như thiết các chứng bịnh thuộc về bao tử, ăn không tiêu, hoặc ăn đồ sanh lạnh rất nhiều, sanh ra bịnh no hơi, tích tụ bần thần, đau bụng, lâu ngày làm cho thân thể gầy mòn yếu đuối, ăn nóng không biết mùi. Uống thuốc này dần dần khai vị tiêu thực, trở nên tinh-thần khoái sảng, khí huyết điều hòa, thật là một phương thuốc chí bửu có danh trong thiên hạ.

CÁCH DÙNG

Dùng với nước trà ;
Mỗi ngày uống 2 lần ;
Mỗi lần uống 2 hoàn ;
Uống trước bữa ăn 15 phút đồng hồ.

Giá mỗi hộp 10 hườn là : 0$60

AN-THAI-HOÀN

Thường người đàn bà có thai khí-huyết suy yếu, không thể giúp dưỡng thai nhi, thì hay sanh ra bịnh ụa, nhợn, (ẩu-trở) chóng mặt, bần thần, hễ nhọc thì làm ra chứng tiểu sản, lạc sản, ấy cũng bởi khí huyết suy nhược vị khí chẳng hòa, làm cho thai nhi [illegible] mà phải sanh những chứng [illegible] nghèo, thậm chí không [illegible] điều trị.

Bổn đường nghiên cứu ra hoàn [illegible] an thai này, cứu những bịnh [illegible] trước đó xưa nay rất nhiều. Vậy những người đàn bà có thai nên phòng bị khi mới có các chứng kể trên đây, [illegible] khỏi lỗi đạo hòa sanh của trời đất, và dùng thuốc này trước khi có thai không lo đều chi bất trắc.

Cách dùng. — Mỗi lần uống 1 hoàn, sau khi 2 bữa ăn, uống với nước trà. Giá mỗi hộp 2 hườn là. . . 0$60

BẠCH-TRỰC-CAO

Thuốc này để trị các chứng bịnh lậu : hoặc đái gắt, lậu mủ, hoặc trắng, hoặc vàng, hoặc lậu kê, lậu huyết chảy ra dầm dề, cứ theo phép mà dùng thì hết lại trừ tiệt các chứng bịnh độc.

Trị bạch đái hạ rất thần hiệu. — Kì thay.

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống ba lần, mỗi lần uống chừng 1 muỗng uống cà-phê. Cử ăn đồ chiên xào, cay nóng nấy, rượu cũng không nên uống.

Mỗi hộp giá là. . . 1 0$60

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng

Đường Luro, môn bài 99 và 103 (Đất-hộ) Saigon

TRẦN-VĂN-HIỆP, chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng tri : Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe mui, xe hai bánh, xe kiến, xe xeo, và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn : có bán đèn xe đủ kiểu, banh xe cao-su bằng cây giá tỉ bên tây chở lại, cao-su đặt để thay trong banh, kiến đen tây, đồ hắt kẽ xe cuốc [illegible] xe sơn mà bằng da tây, rất khéo và chắc, có bán yên cỡi, chuông đúp hai tiếng, binh đề thắp đèn hơi đá theo xe. Sơn xe và sửa xe.

Cũng xin quí khách [illegible] đến Đất-Hộ [illegible] trước [illegible] cuộc [illegible] làm, sau có cần [illegible] mua giúp làm [illegible] thì tôi [illegible] lu cố. Còn chư quí khách ở xa muốn gởi thơ tôi [illegible] cùng giá cả tôi sẵn lòng nâu đáp.

Hỡi các anh nông nghiệp chú

HÃY THỪA LẤY DỊP

Le vrai signal-voleur — la terreur des rodeurs ! là một cái máy báo tin có kẻ trộm, khuôn viên 0,35x0,04 gắn vào cửa [illegible] cửa [illegible], cần nơi chuồng gà, chuồng bò, chuồng trâu, tàu ngựa, hễ đụng tới cánh cửa dầu nhẹ thế nào cũng có một tiếng lớn như tiếng súng.

CAM KẾT NĂM NĂM

Do nơi ông J. Brunel số nhà 45 đường Mayer Saigon.

Giá 2$50 một cái có hộp đựng gởi cái [illegible] contre remboursement

HÔTEL RESTAURANT

Đông - Pháp Lữ - quán

72 174 Rue l'Espagne Saigon

Phòng ngủ và bán cơm Annam, rất tường tiện cho quí khách phương xa đến Saigon. ở phòng và ăn uống luôn một cỡ.

Le Directeur,
NGUYỄN-KHÁNH-QUƠN

ĐÈN THẮP DẦU HỎI
(*pétrole*)

để treo trong nhà, tràng hát sân lúa, đường đi rất tiện, thắp một măn-sông, có bóm hơi, sức sáng bằng 500 đèn bạch lạp. Có bán sỉ và bán lẻ tại tiệm :

Trần Quang Nghiêm

200, đường d'Espagne — SAIGON

Thiệt-nghiệp-xưởng

F. NAM

Đường Pellerin môn bài số 142-144,

SAIGON

Hiền hiệu chuyên việc tu bổ máy [illegible] đủ kiểu.

[illegible] đồng và các thứ kim khí [illegible].

Sửa súng và đủ các thứ khí giới.

CHUYÊN NGHỀ. — Mài dao lớn nhỏ, mài kéo, dao cạo, vân vân, dùng máy điện đổi mài thật bén. — *Soudure Autogène.*

Bán các đồ phụ tùng theo kiểu xe hơi thường và dùng chử.

BÀN GƯƠNG SẮT.

VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUÊ-VIÊN LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa [illegible] sắt, cửa và rào sắt đủ kiểu để trang hoàng.

Làm kiểu huê-mỹ và kiểu thường. Ống khóa [illegible] chìa khóa thiệt chắc.

Có làm sẵn Pân-lôi (paratonnerre), chế tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe máy hơi.

Làm đồ gọi đi Lục-tỉnh.

Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

TÂN TÂN HIỆP THÀNH

Ở tại đường Vienot số 40, ngay chợ Saigon mới.

HUỲNH-VĂN-NHUNG, kĩ-nghiệp

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kiểm thời, làm đã man mà lại khéo, lại có làm ô ăn trầu có chưng bằng đồng xi niken (Nickelé) qui khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thơ thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gởi lập tức Contre Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUỲNH-VĂN-NHUNG cẩn-bạch

XƯỞNG THỢ MỘC CHẠM VÀ CẦN CỬA

M. Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA

sáng tạo năm 1920.

Xưởng chánh tại LÁI-THIÊU (THUDAUMOT), Quốc lộ Quảng Đường mà sông cho đi ra

TIỆM NGÀNH CÓ TRỮ ĐỦ MÓN.

[illegible] đường mé sông, nơi bến tàu và xe-hơi ; 2° Tại [illegible] đường [illegible] cầu tàu của khách-trú ; 3° Tại Tra-vinh đường [illegible] ; 4° Tại Bạch-mã đường mé sông, nơi bến tàu.

[illegible] có đóng sẵn đủ thứ bàn, ghế, tủ, văng, đều dùng [illegible] cây danh mộc như : Trắc, Cẩm-lai và Gõ mà chế tạo nhiều kiểu khéo léo, thợ [illegible] tinh-xảo, không hề giả dối, Bấy lâu danh tiếng, được chư quí [illegible] khen ngợi về sự kỹ-càng chắc chắn rất vừa lòng.

Kính mời quí khách đến xem chơi, hoặc mua hay là đặt theo ý, tôi sẵn lòng tiếp rước và lấy làm hiền.

Mandat xin đề thep thì đề : NGUYỄN-HIỆP-HÒA, Lái-thiêu.

Tiểu-thuyết

MŨI GƯƠM HIỆP KHÁCH

Dịch-giả : NAM KIỀU

HỒI THỨ 47

Công tư vẹn cả hai bề

(Tiếp theo)

Bên trận bọ Mễ các tướng như Bát-san-Hổ là Thị Uy ; Song-đầu lang là Khổng-Bạch, Phi-thiên Thử là Ngô-Thái, Cổn-địa-Long là Mạnh-Tiên đều đổ ra chém giết, bên nầy Nản-Loan Trần-Lôi, Châu-Long cũng bay ngựa ra nghênh địch, đánh nhau một trận, chưa phân bên nào được bên nào thua, Nản-Loan bắt lơn một tiếng, bươi ngọn đao đâm Khổng-Bách tơi nhào, Châu Long, Trần-Lôi đương đánh nhau với Ngô-Thái, Mạnh-Tiên, Thị-Uy, thì Bảo-Cương, Mã-Tuấn bay ngựa lại đánh giúp, hai đao cùng múa, Ngô-Thái, Mạnh-Tiên đả rơi đầu xuống đất, còn Thị Uy một mình đối địch không lại, bèn quất ngựa chạy trốn. Bên trận họ Mễ Bạch-ngạch-Hổ là Hạng-Vô Bi-ma Tinh là Kim-bạch-Lễ thấy quân mình tùng thế thì quay ngựa trở về trận giặc thành ra rối loạn. Bách-thắng thuyền-sư ở trên địch lầu trông thấy, bèn khua chiêng thâu quân, Nản-Loan thúc quân đuổi đến bên thành, trên thành tên đạn bắn ra như mưa, Nản-Loan bèn thâu quân về trận rồi khua chuông chiêu đội ngũ về dinh.

Các tướng hiến công xong rồi ai về trại nấy.

Hãy nói về bên Mễ-tặc mới ra trận một lần đầu mà đã bị hao binh tổn tướng, Mễ tướng thấy thế, lấy làm lo sợ, bèn cùng với quân-sư kế nghị.

Bách-Thắng thuyền-sư nói : chúa công đừng lo, bên quân Hớn chẳng qua có mấy đứa đóng phu mà thôi, vậy ta không nên cùng nó đấu sức, mà chỉ nên cùng nó đấu trí. Chiều hôm nay ra trận, bần tăng chỉ xin dùng một thuật nhỏ, bày thành thế trận rồi nhử cho nó đánh vào, thì đến một mảnh áo giáp cũng không còn nữa.

Mễ Tướng vui mừng nói : chúng tôi đều trông cậy vào quân-sư cả đấy !

Đêm hôm ấy, vào hồi nửa đêm, Bách-Thắng thuyền-sư lên trướng, quay mặt vào sao Tuế tuế ; day lưng vào sao Kim-cương, khấn - vái lâm râm một hồi, rồi sai Trị niên, Thái-tuế, Sá - bối, Kim - cương là Liêm-phủ lãnh 500 tên quân sĩ, mình mặc áo giáp đỏ, tay cầm cờ đỏ, thoa mặt đỏ, đi về hướng nam ; lại sai Bộc-thiên-Đằng là Vương-Tiễn, Tân-động-Xà là Hoa-Long, lãnh 500 quân, mình mặc áo giáp trắng, tay cầm cờ trắng, thoa mặt trắng, đi về hướng tây ; lại sai Hắc-la-Hán là Ngô-Vân Thiết-hỏa-thượng là Diêu-Kỳ lãnh 500 quân sĩ, mình bận áo giáp đen, tay cầm cờ đen, thoa mặt đen, đi về hướng bắc ; lại sai Bi - ma - tinh là Kim-bạch-Lễ, Thiên-cẩu-tinh là Lý-nguyên-Phủ, Tăng-môn-tinh là Biện-Nguyên, Điểu-khẩu-tinh là Mao-Tiến, Đại-bại-tinh là Phương-Minh, Dịch-mã-tinh là Châu-Thụy, Bạch-hổ tinh là Châu - Thành, Đằng - xà - tinh là Thiềm Thường, tất cả tám viên mãnh tướng, lãnh 3000 quân đầu đội mão vàng, mặc áo giáp vàng, thoa mặt vàng, tay cầm cờ vàng, đi con đường giữa. Các tướng dự bị chỉnh tề, đến đầu canh năm nghe lịnh điều khiển, nếu ai trái lịnh thì chém.

Các tướng được lịnh ra về.

Đến canh năm, nghe một tiếng pháo nổ, các tướng đều tề tựu lại, Bách-Thắng thuyền-sư sai Thị Uy và Ngô-công-Phát là Phương-Thạnh, Sanh thiết-đầu là Vương-Tăng ở nhà giữ thành, còn đem theo Cổn-giang-Long là Viên-Trực, Xuyên-sơn-giáp là Phàn-Khoái, Bạch-ngạch-Hổ là Hạng-Vô lãnh quân ra thành, năm đội quân xanh, đỏ, trắng, vàng, đen đều đứng theo địa vị, phương hướng, bày thành thế trận, ở giữa trận có một tòa tướng đài, Bách-Thắng thuyền-sư tay cầm một cây trượng sắt, lên đài làm phép xong rồi, sai Phàn-Khoái tới đại-đình Ngô-Thao khêu chiến.

Có thám-tử vào báo với Ngô đình, tức thì một tiếng pháo nổ vang, bọn Nản - Loan kéo binh ra ngoài đại-đình, bày thành thế trận, Ngô-Thao và Tư-mã Tiên - sanh cùng Thường, Liễu hai ông cùng bước lên Tướng-đài, để coi trận thế bên giặc, thì thấy trận giặc có một luồng khói đen xông lên ngút ngít, lại thấy biện ra vô số những quân lính mình người mặt quỉ, trông rất gớm ghê. Tư-mã-Ngao nhơn chỉ hỏi rằng : Lão Nguyên-nhung có biết là trận gì đó không ?

Ngô Thao đáp : lão phu tự thuở nhỏ tới giờ, trận pháp học đã nhiều mà chưa hề thấy có trận nào kỳ quái như thế nầy !

— Trận nầy tức là trận, « Ngũ quỉ mê hồn », do tà thuật của yêu tăng bày ra đó.

— Vậy dùng cách gì mà phá được bây giờ ?

— Cũng không khó gì, vì tự xưa tới nay, tà không bao giờ thắng được chánh, vậy để bần đạo phá trận nầy cho.

Nói đoạn, truyền lịnh cho Bảo-Cương Vương - Thường lãnh 3000 quân mã mai phục tại phía sau trận giặc, để chặn đường về, rồi lại sai Châu-Long Châu-Hổ Tào-Song Trần-Lôi Tiêu-Báo 5 người lãnh 5000 quân mã chia làm 5 đường, tính theo phương hướng Thanh-long bạch-hổ châu-tước huyền-vũ, ngũ hành sanh khắc, bày hàng đội mà tấn lên, hễ nghe một tiếng pháo nổ vang, thì cứ việc do cửa sanh mà đánh vào.

Năm tướng đều lãnh mạng.

Tư-mã-Ngao lại cùng với Nản-Loan Mã-Tuấn đem 500 quân-sĩ đi phá trận. Khi sắp đi, Tư-mã-Ngao dặn Ngô-Thao hễ khi nào trông trận giặc phá xong rồi, thì kịp nổi một tiếng pháo làm hiệu để đợi các tướng tiếp ứng.

Ngô-công lãnh mạng.

Tư-mã-Ngao tay tả cầm cờ, tay hữu cầm kiếm, khi nghe trống đổ ba hồi rồi, bèn chạy ra trước trận.

(Còn nữa)